

Utbildningsförvaltningen
Malin Kvist
0171-625803
malin.kvist@enkoping.se

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Ledamotsinitiativ från Nystart Enköping om markanvisning

Förslag till beslut

Förslag till nämnden

Ledamotsinitiativet anses besvarat.

Beskrivning av ärendet

Ett ledamotsinitiativ väcktes av Per-Anders Staav i utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden den 20 december 2022 och skickades på beredning. Av ledamotsinitiativet framgår följande:

På ärende KS2021/830 för Kommunstyrelsens plan-, mark- och Exploateringsutskott den 9 december så beslutades det om markanvisning av Nynäs 6:1 i Storskogen för skolverksamhet. Enligt tjänsteskrivelsen daterad 2021-11-24 så sägs följande "Utbildningsförvaltningen är informerade om utvecklingen och är positiva till en fristående skoletablering i området."

Faktum är dock att UAN inte haft något ärende om saken och Utbildningsförvaltningens uppgär att deras deltagande endast består i ett kort mejlsvar där man sagt att man ser behov av skola i området men dessutom ställer motfrågor om att den privata aktören som vill bygga på tomten planerar för en grundskola som är för liten jämfört med behoven enligt förvaltningens bedömning. Motfrågorna från vår förvaltning får inget svar i tjänsteskrivelsen, att det finns reservationer från vår förvaltnings sida om den planerade storleken nämns över huvud taget inte alls och det är ytterst oklart hur frågan är tänkt att hanteras av Samhällsförvaltningen. Situationen att kommunen överväger att sälja tomten i området som är detaljplanerad för skola utan att säkerställa att skolan faktiskt uppfyller de behov som UAN ser behöver uppfyllas är i grunden orimlig. Det är fri etableringsrätt för friskolor, men om etableringen ska ske på tomter som kommunen själv har avsatt för kommunala skolor behöver UAN involveras i processen.

Processen som är initierad om markanvisning är att betrakta lagmässigt som en option som säger att kommunen under tiden inte ska förhandla med någon annan

extern part, men kommunen är inte bunden att faktiskt sälja tomten i slutet av processen. Inget hindrar därför UAN och förvaltning från att arbeta med att bedöma vad som faktiskt behövs ute vid Storskogen.

Nystart Enköping yrkar därför att UAN och Utbildningsförvaltningen parallellt med markanvisningsprocessen ska genomföra:

- analys om behoven av dimensionering av skolan i storskogen om den ska kunna avlasta upptagningsområdet samt vilka åldrar skolan i så fall behöver riktas emot
- analys om det behövs ny detaljplan om alternativ placering av grundskola i Bredsandsområdet om kommunen beslutar sig för att sälja tomten till en friskola utifrån kommunens utbudsansvar
- analys om avlastning av upptagningsområdet är möjlig om skolan inte tar emot elever enligt närhetsprincipen eller om upptagning från närområdet behöver vara med som förhandlings krav för att försäljning från kommunen ska övervägas.

Utbildningsförvaltningens bedömning

Förvaltningens svar återfinns i sin helhet i bilaga 01.

I svaret redogör förvaltningen för det ärende som ledamotsinitiativet hänvisar till samt, i stora drag, för hur processen och ansvarsfördelningen inom kommunen ser ut vad gäller den strategiska markanvändningsplaneringen. Förvaltningen redogör också för det analysarbete som pågår kring det eventuella byggandet av en ytterligare grundskola. Sammanfattningsvis har förvaltningen ännu inte slutgiltigt tagit ställning till huruvida tomten i Storskogen är intressant för det byggandet av en kommunal grundskola. Dock pågår analysarbetet, i huvudsak som en del av arbetet att se över placeringsområdena för de kommunala skolorna.

Utifrån det analysarbete som gjort hittills kan dock utbildningsförvaltningen konstatera att en etablering av en fristående skola skulle avlasta kommunen vad gäller framtida investeringsbehov och att det sannolikt inte är tomten i Storskogen som kommer vara mest lämplig för ett eventuellt byggande av en ny kommunal grundskola, utan en mer central tomt.

För att säkerställa att en eventuell fristående skola blir en avlastning för kommunen har samhällsbyggnadsförvaltningen, i dialog med utbildningsförvaltningen, för avsikt att föra in volymangivelser i markanvisningsavtalet för att ställa krav på att den skola som byggs blir tillräckligt stor. Detta kommer då utgöra ett villkor för att kommunen ska sälja till marken till Skanska.

Med utgångspunkt i vad förvaltningen redovisar i svaret på ledamotsinitiativet och den analys som kommer redovisas i utredningen av placeringsområdena anser förvaltningen att ledamotsinitiativet ska anses besvarat.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, daterad 25 april 2022

Bilaga 01 – Svar på ledamotsinitiativ från Nystart Enköping om markanvisning, daterat 25 april 2022

Bilaga 02 – Protokollsutdrag från utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens sammanträde den 15 december 2021, paragraf 224

Bilaga 03 – Ledamotsinitiativ från Nystart Enköping om markanvisning

Linda Lindahl
Förvaltningschef
Enköpings kommun

Malin Kvist
Utredare
Enköpings kommun

Utbildningsförvaltningen
Malin Kvist
0171-625803
malin.kvist@enkoping.se

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden

Svar på ledamotsinitiativ om markanvisning

Ett ledamotsinitiativ väcktes av Per-Anders Staav i utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden den 20 december 2022 och skickades på beredning. Mot bakgrund av plan-, mark- och exploateringsutskottets beslut att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att teckna ett markanvisningsavtal med Skanska Sverige AB för del av Nynäs 6:1 yrkades följande i ledamotsinitiativet:

Parallellt med markanvisningsprocessen ska utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden och utbildningsförvaltningen genomföra:

- analys om behoven av dimensionering av skolan i Storskogen om den ska kunna avlasta upptagningsområdet samt vilka åldrar skolan i så fall behöver riktas emot
- analys om det behövs ny detaljplan om alternativ placering av grundskola i Bredsandsområdet om kommunen beslutar sig för att sälja tomten till en friskola utifrån kommunens utbudsansvar
- analys om avlastning av upptagningsområdet är möjlig om skolan inte tar emot elever enligt närhetsprincipen eller om upptagning från närområdet behöver vara med som förhandlingskrav för att försäljning från kommunen ska övervägas.

Bakgrund till ärendet

Den 9 december 2021 paragraf 93 beslutade kommunstyrelsens plan-, mark- och exploateringsutskott (plex) att ge samhällsbyggnadsförvaltningen i uppdrag att teckna ett markanvisningsavtal med Skanska Sverige AB för del av Nynäs 6:1, som är en del av Storskogen. En markanvisning är en överenskommelse mellan en kommun och en byggherre som ger byggherren ensamrätt att under en begränsad tid och under givna villkor förhandla med kommunen om överlåtelse eller upplåtelse av ett visst av kommunen ägt markområde för bebyggande. Enligt den tjänsteskrivelse som låg till grund för

ärendet så var utbildningsförvaltningen informerade om utvecklingen och positiva till en fristående skoletablering i området.

Bakgrunden till formuleringen av uppdraget var att en detaljplan för Storskogen vann laga kraft 21 oktober 2021. Detaljplanen medger byggandet av en skola på del av den kommunägda fastigheten Nynäs 6:1 och den av Fastighet AB LE Lundbergs ägda fastigheten Storskogen 1:1. Då Skanska är intresserad av att bygga en skola i enlighet med detaljplanens önskemål har de fört samtal med kommunen och Lundbergs. Nästa steg i processen för Skanska är att teckna ett markanvisningsavtal med kommunen för att fortsatt utreda förutsättningarna för försäljningen. Det är detta plan-, mark och exploateringsutskottet beslutat om att ge förvaltningen i uppdrag.

Den strategiska markanvändningsplaneringen

I Enköpings kommun är det kommunstyrelsen, genom plan-, mark och exploateringsutskottet (plex), som ansvarar för den strategiska markplaneringen. Det innebär att de har mandat att exempelvis besluta om markanvisningsavtal, detaljplaner och försäljning av kommunal mark.

I arbetet med den strategiska markplaneringen strävar man från förvaltning och politik att ha ett helhetsperspektiv på samhällsutvecklingen, vilket bland annat innebär att man försöker ta höjd för serviceverksamhetens eventuella framtida markbehov. I detaljplanen för Storskogen valde man till exempel att avsätta mark för skolverksamhet för att säkerställa att mark skulle finnas tillgänglig ifall behovet av en skola skulle uppstå. Bara för att mark avsätts till ett visst ändamål behöver dock inte betyda att det faktiskt kommer användas eller att det kommer bli just en kommunal verksamhet.

Information om andra verksamhetens eventuella framtida markbehov tillgodoses både genom olika typer av formella remissförfaranden och genom dialoger på tjänstemannanivå, beroende på process. Detaljplaner har exempelvis ett formellt samråds- och granskningsförfarande där intressenter kan komma med synpunkter. Detaljplanen för Storskogen, som ligger till grund för markanvisningen, gick därför till utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden för eventuella synpunkter. För markanvisningar finns dock inte motsvarande formella process, utan här sker beredning främst via dialog på tjänstemannansidan innan ärendet går upp för beslut.

Utbildningsförvaltningens perspektiv på markanvändningen i Storskogen

Förvaltningen har ännu inte slutgiltigt tagit ställning till huruvida tomten i Storskogen är intressant för det eventuella byggandet av en kommunal grundskola. Dock pågår analysarbetet, i huvudsak som en del av arbetet att se över placeringsområdena för de kommunala skolorna. Även om utredningens huvudsakliga syfte inte är att presentera en lokalisering för en ny skola kommer den kunna ge starka indikationer på vilken placering som bäst skulle avlasta befintliga skolor. Ett första utkast till utredningen om placeringsområden kommer presenteras för nämnden i juni och beslut om nya placeringsområden är inplanerat till nämnden i september. Om förvaltningen, utifrån detta, skulle landa i att det finns ett behov av ytterligare en kommunal grundskola kommer detta lyftas i nämnden under hösten 2022.

Utifrån det analysarbete som gjort hittills kan dock utbildningsförvaltningen redan konstatera att en etablering av en fristående skola skulle avlasta kommunen vad gäller framtida investeringsbehov och att det sannolikt inte är tomten i Storskogen som kommer vara mest lämplig för ett eventuellt byggande av en ny kommunal grundskola, utan en mer central tomt. Det är också denna preliminära bedömning som kommunicerades till samhällsbyggnadsförvaltningen inför beslutet om att ta fram ett markanvisningsavtal.

För att säkerställa att en eventuell fristående skola blir en avlastning för kommunen har samhällsbyggnadsförvaltningen, i dialog med utbildningsförvaltningen, för avsikt att föra in volymangivelser i markanvisningsavtalet för att ställa krav att den skola som byggs blir tillräckligt stor. Detta kommer då utgöra ett villkor för att kommunen ska sälja till marken till Skanska. Samtidigt finns det, trots detta villkor, begränsningar i hur mycket man som kommun kan styra den slutgiltiga användningen av marken. En absolut garanti för att bygget blir av eller att det etableras en skolverksamhet går aldrig att få. Det går heller inte att ställa krav kring exempelvis antagningsprinciper för en eventuell fristående skola då detta i praktiken blir omöjligt att följa upp från kommunens sida.

Avslutande bedömning

Det finns ett fortsatt behov av att utveckla processen för kommunens strategiska planering av markanvändning och lokalförsörjning för att få bästa möjliga samordning och långsiktighet i styrningen, vilket också är ett arbete som pågår. Samtidigt har förvaltningen i nuläget inte några invändningar mot det

markanvisningsavtal som ska tas fram och bedömer att det finns en god samsyn och kommunikation med samhällsbyggnadsförvaltningen kring utbildnings- och arbetsmarknadsnämndens framtida markbehov. Ytterligare analys kring det som efterfrågas i ledamotsinitiativet kommer att presenteras i samband med att översynen av placeringsområden behandlas i nämnden. Med utgångspunkt i detta och det som presenterats ovan anser därför förvaltningen att ledamotsinitiativet ska anses besvarat.

Paragraf 224

Ärendenummer UAN2021/1201

Ledamotsinitiativ från Nystart Enköping

Beslut

Utbildnings- och arbetsmarknadsnämnden skickar ledamotsinitiativet för beredning till förvaltningen.

Beskrivning av ärendet

Ett ledamotsinitiativ har inkommit från Nystart Enköping

Ledamotsinitiativ från Nystart Enköping

På ärende KS2021/830 för Kommunstyrelsens plan-, mark- och Exploateringsutskott den 9 december så beslutades det om markanvisning av Nynäs 6:1 i Storskogen för skolverksamhet. Enligt tjänsteskrivelsen daterad 2021-11-24 så sägs följande *"Utbildningsförvaltningen är informerade om utvecklingen och är positiva till en fristående skoletablering i området."*

Faktum är dock att UAN inte haft något ärende om saken och Utbildningsförvaltningens uppger att deras deltagande endast består i ett kort mejlsvår där man sagt att man ser behov av skola i området men dessutom ställer motfrågor om att den privata aktören som vill bygga på tomten planerar för en grundskola som är för liten jämfört med behoven enligt förvaltningens bedömning. Motfrågorna från vår förvaltning får inget svar i tjänsteskrivelsen, att det finns reservationer från vår förvaltnings sida om den planerade storleken nämns över huvud taget inte alls och det är ytterst oklart hur frågan är tänkt att hanteras av Samhällsförvaltningen.

Situationen att kommunen överväger att sälja tomten i området som är detaljplanerad för skola utan att säkerställa att skolan faktiskt uppfyller de behov som UAN ser behöver uppfyllas är i grunden orimlig. Det är fri etableringsrätt för friskolor, men om etableringen ska ske på tomter som kommunen själv har avsatt för kommunala skolor behöver UAN involveras i processen.

Processen som är initierad om markanvisning är att betrakta lagmässigt som en option som säger att kommunen under tiden inte ska förhandla med någon annan extern part, men kommunen är inte bunden att faktiskt sälja tomten i slutet av processen. Inget hindrar därför UAN och förvaltning från att arbeta med att bedöma vad som faktiskt behövs ute vid Storskogen.

Nystart Enköping yrkar därför att UAN och Utbildningsförvaltningen parallellt med markanvisningsprocessen ska genomföra:

- analys om behoven av dimensionering av skolan i storskogen om den ska kunna avlasta upptagningsområdet samt vilka åldrar skolan i så fall behöver riktas emot
- analys om det behövs ny detaljplan om alternativ placering av grundskola i Bredsandsområdet om kommunen beslutar sig för att sälja tomten till en friskola utifrån kommunens utbudsansvar
- analys om avlastning av upptagningsområdet är möjlig om skolan inte tar emot elever enligt närhetsprincipen eller om upptagning från närområdet behöver vara med som förhandlings krav för att försäljning från kommunen ska övervägas.

Per-Anders Staav, ledamot Nystart Enköping

Från: Per-Anders Staav <Per-Anders.Staav@norconsult.com>

Skickat: den 15 december 2021 00:34

Till: Sara Bjurefors <sara.bjurefors@enkoping.se>

Kopia: Mats Flodin <mats.flodin@politiker.enkoping.se>; Solweig Eklund

<solweig eklund@mbox.lidnet.se>; Margareta Ekblom

<margareta.ekblom@politiker.enkoping.se>; Per-Anders Staav <per-

anders.staav@politiker.enkoping.se>; Svante Forslund

<svante.forslund@politiker.enkoping.se>; Anders Wikman <anders.wikman@enkoping.se>

Ämne: Ledamotsinitiativ från Nystart Enköping

Ledamotsinitiativ från Nystart Enköping

På ärende KS2021/830 för Kommunstyrelsens plan-, mark- och Exploateringsutskott den 9 december så beslutades det om markanvisning av Nynäs 6:1 i Storskogen för skolverksamhet. Enligt tjänsteskrivelsen daterad 2021-11-24 så sägs följande *"Utbildningsförvaltningen är informerade om utvecklingen och är positiva till en fristående skoletablering i området."*

Faktum är dock att UAN inte haft något ärende om saken och Utbildningsförvaltningens uppgifter att deras deltagande endast består i ett kort mejlsvår där man sagt att man ser behov av skola i området men dessutom ställer motfrågor om att den privata aktören som vill bygga på tomten planerar för en grundskola som är för liten jämfört med behoven enligt förvaltningens bedömning. Motfrågorna från vår förvaltning får inget svar i tjänsteskrivelsen, att det finns reservationer från vår förvaltnings sida om den planerade storleken nämns över huvud taget inte alls och det är ytterst oklart hur frågan är tänkt att hanteras av Samhällsförvaltningen.

Situationen att kommunen överväger att sälja tomten i området som är detaljplanerad för skola utan att säkerställa att skolan faktiskt uppfyller de behov som UAN ser behöver uppfyllas är i grunden orimlig. Det är fri etableringsrätt för friskolor, men om etableringen ska ske på tomter som kommunen själv har avsatt för kommunala skolor behöver UAN involveras i processen.

Processen som är initierad om markanvisning är att betrakta lagmässigt som en option som säger att kommunen under tiden inte ska förhandla med någon annan extern part, men kommunen är inte bunden att faktiskt sälja tomten i slutet av processen. Inget hindrar därför UAN och förvaltning från att arbeta med att bedöma vad som faktiskt behövs ute vid Storskogen.

Nystart Enköping yrkar därför att UAN och Utbildningsförvaltningen parallellt med markanvisningsprocessen ska genomföra:

- analys om behoven av dimensionering av skolan i storskogen om den ska kunna avlasta upptagningsområdet samt vilka åldrar skolan i så fall behöver riktas emot
- analys om det behövs ny detaljplan om alternativ placering av grundskola i Bredsandsområdet om kommunen beslutar sig för att sälja tomten till en friskola utifrån kommunens utbudsansvar
- analys om avlastning av upptagningsområdet är möjlig om skolan inte tar emot elever enligt närhetsprincipen eller om upptagning från närområdet behöver vara med som förhandlings krav för att försäljning från kommunen ska övervägas.

Per-Anders Staav, ledamot Nystart Enköping

Margareta Ekblom, ersättare Nystart Enköping